

תיקוני חקיקה חשובים לצמצום תופעת ההון השחור

פברואר 2026
חוזר מקצועי מספר 14/26

ברצוננו לעדכנכם, כי רשות המסים פרסמה את חוזר מספר 3/2026 בנושא תיקוני חקיקה חדשים, שנחקקו במסגרת המלחמה בתופעת ההון השחור.

החקיקה החדשה מתמקדת בשני מישורים עיקריים:

- 1) הרחבת מגנוני הדיווח והדיגיטציה של עסקאות בתחום המע"מ במסגרת פרויקט "חשבונית ישראל", הדיווח המפורט, והדיווח על עסקאות מול עוסקים ברש"פ.
- 2) אכיפה משולבת בכלל מערכי המס (מס הכנסה, מע"מ ומיסוי מקרקעין) של הפרות חוק המזומנים ושל חשבונית ללא מספר הקצאה.

להלן עיקרי תיקוני החקיקה החדשים

• מס הכנסה - הוצאות שלא מותרות בניכוי לצורך מס

- תיקון סעיף 32 לפקודה - הוספת פסקה 16א
הוצאה, שנתינתה מהווה הפרה לפי החוק לצמצום השימוש במזומן ובשל הפרה זו הוטל עיצום כספי - ההוצאה לא תוכר בניכוי לצורך מס.
תחולה: תשלומים והוצאות ששולמו מיום 1 בינואר 2026 ואילך.

- תיקון סעיף 32 לפקודה - הוספת פסקה 18
עסקה, שסכומה מחייב קבלת מספר הקצאה ולחשבונית המס בגין אותה עסקה לא הופק מספר הקצאה כאמור - ההוצאה לא תוכר בניכוי לצורך מס.
תיקון זה נועד לייצר הקבלה בין הכלל החל בניכוי מס תשלומים בהתאם לחוק מע"מ, לבין הכלל אשר יחול על ניכוי הוצאות.
תחולה: התיקון חל על הוצאות ששולמו מיום 1 באוגוסט 2025 ואילך.

- תיקון סעיף 32א לפקודה - שלילת התרת הוצאה בשל אי ניכוי מס במקור / אי העברת סכום הניכוי
הוצאה, שהתשלום בגינה היה חייב בניכוי מס במקור והמס לא נוכה, או שנוכה ולא הועבר לפקיד השומה - ההוצאה לא תוכר בניכוי לצורך מס.
על אף האמור, פקיד השומה רשאי להתיר את ההוצאה אם הנישום הוכיח, להנחת דעתו של פקיד השומה, כי מקבל התשלום (הספק) כלל את התשלום בהכנסתו החייבת ושילם את סכום המס החל על התשלום.
תחולה: התיקון חל על תשלומים והוצאות ששולמו מיום 1 בינואר 2026 ואילך.

• תיקון לחוק מס ערך מוסף

- תיקון סעיף 38 לחוק מע"מ - הוספת פסקה 2א
לא ניתן לנכות את מס התשומות הכלול בחשבונית מס, אם התמורה, שבשלה ניתנה חשבונית המס, היא תשלום שנתינתו מהווה הפרה על החוק לצמצום השימוש במזומן ובשל הפרה זו הוטל עיצום כספי, אלא אם הוכח להנחת דעתו של מנהל מע"מ כי בגין העסקה שולם מע"מ כדין.

תחולה: התיקון חל על חשבוניות מס שהוצאו מיום 1 בינואר 2026 ואילך.

- תיקון סעיף 47(א2) - תוספת פסקה 4
באם הוצאה חשבונית מס ולא הונפק בגינה מספר הקצאה, העוסק יהיה רשאי לבקש מהמנהל מספר הקצאה לאחר הוצאת החשבונית.
ויודגש, כי אין בבקשה זו כדי לשנות את מועד הנפקת החשבונית בהתאם לחוק מע"מ.

• תיקון לחוק מיסוי מקרקעין

תיקון סעיף 46 לחוק מיסוי מקרקעין - הוספת פסקה ב
בחישוב השבח החל על מכירת זכות במקרקעין, לא יותרו בניכוי תשלומים שהוציא עוסק, במסגרת עסקו, שנתינתם מהווה הפרה לפי החוק לצמצום השימוש במזומן ובשל ההפרה כאמור הוטל עיצום כספי.

תחולה: התיקון חל על תשלומים והוצאות ששולמו מיום 1 בינואר 2026 ואילך.

• הרחבת חובת הגשת דיווח מפורט - תיקון סעיף 69א(ז) לחוק מע"מ
הורחבה חובת הגשת הדיווח המפורט, כך שתחול על כל עוסק שמחזור עסקאותיו השנתי עולה על 500,000 ש"ח. כמו כן, נותר על כנו התנאי שלפיו חלה חובת הגשת דיווח מפורט על כל העוסק החייב בניהול פנקסי חשבונות לפי שיטת החשבונאות הכפולה מכוח הוראות ניהול פנקסי חשבונות שנקבעו לפי סעיף 130 לפקודה.

תחולה: התיקון חל מיום 1 בספטמבר 2025 (עבור יחיד - מיום 1 בינואר 2026).

• שינויים במודל חשבוניות ישראל
לאור הצלחת מערכת הקצאת החשבוניות, הוחלט להאיץ את ההחלה המדורגת, כך שהסכום שלגביו נדרש מספר הקצאה לצורך ניכוי מס התשומות ירד ל-10,000 ש"ח החל מיום 1 בינואר 2026 וירידה נוספת ל-5,000 ש"ח החל מיום 31 במאי 2026.

• דיגיטציה של הליך ההתחשבות בעסקאות עם גורמים ברש"פ
החל מיום 1 באוגוסט 2025, נכנסו לתוקפם שינויים לנושא חשבוניות התחשבות (I) (מכירה ושירות לעוסקים פלסטיים), שעיקרם ביטול האפשרות להשתמש בחשבוניות "ידניות" (מוקאסות), כך שכל חשבונית ללקוח פלסטיני (I), שמופקת החל מהמועד הנ"ל, הינה אך ורק באמצעות המערכת המקוונת הייעודית של רשות המסים לנושא זה.

בדבר שאלות נוספות ניתן לפנות לרו"ח זוהר קומה: 04-6002153, zohark@britcpa.co.il